

Ανοικτή Πρόσβαση στο Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»

Ημερίδα για τα δέκα χρόνια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERC)

15●3●
2017

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

Τι είναι η Ανοικτή Πρόσβαση

- Η ελεύθερη, άμεση, διαρκής, και απαλλαγμένη από τέλη και περιορισμούς, διαδικτυακή πρόσβαση σε ψηφιακό επιστημονικό περιεχόμενο που επιτρέπει την επανάχρηση
- Τα αποτελέσματα της **δημόσιας χρηματοδοτούμενης έρευνας** πρέπει να είναι προσβάσιμα σε όλους

Ανοικτή πρόσβαση

- **Σε τί;**
 - Δημοσιεύσεις (κατά κύριο λόγο peer-reviewed)
 - Επιστημονικά δεδομένα
 - Σε άλλα αποτελέσματα, λ.χ. σε κώδικα
- **Με ποιους τρόπους δίνουμε ανοικτή πρόσβαση;**
 - 1. Με αυτοαρχειοθέτηση σε αποθετήριο** (πράσινος δρόμος)
 - 2. Δημοσιεύοντας σε εκδόσεις ανοικτής πρόσβασης** (χρυσός δρόμος)

Αυτο-αρχειοθέτηση

Ο συγγραφέας καταθέτει τη δουλειά του σε αποθετήριο ταυτόχρονα με τη δημοσίευση. Η πρόσβαση και η χρήση είναι ελεύθερη. Χρησιμοποιεί άδεια με την οποία θέτει τους όρους χρήσης.

- **Αποθετήριο (repository):** δικτυακή βάση δεδομένων. Λειτουργεί με συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά. Επιτρέπει τη διαχείριση, διατήρηση, διακίνηση του επιστημονικού αποθέματος
- Ιδρυματικά (λ.χ. ο «Ήλιος» του ΕΙΕ) και θεματικά αποθετήρια (το ArXiv)
- <http://opendoar.org> registry of open access repositories (εδώ θα βρείτε εάν ο φορέας σας διαθέτει αποθετήριο)
- Κοιτάξτε στο <http://www.sherpa.ac.uk/romeo/> εάν οι εκδότες που συνήθως προτιμάτε επιτρέπουν την αυτοαρχειοθέτηση.

Δημοσίευση με ανοικτή πρόσβαση

Ο συγγραφέας δημοσιεύει τη δουλειά του ως άρθρο ή βιβλίο ανοικτής πρόσβασης (λ.χ. PLOS, BMC, OLI). Οι δημοσιεύσεις αυτές είναι άμεσα ελεύθερα προσβάσιμες από τον εκδότη.

- Διαδικασία όπως με όλες τις δημοσιεύσεις, λ.χ. αξιολόγηση
- Ο συγγραφέας συνήθως διατηρεί τα δικαιώματά του
- Οι εμπορικοί εκδότες (μειονότητα εκδοτών) χρεώνουν για τη δημοσίευση με ανοικτή πρόσβαση (article processing charge/APC).
 - Το κόστος αναλαμβάνουν οι ερευνητικοί φορείς ή χρηματοδότες της έρευνας.
- <http://doaj.org> registry of open access journals (Εντοπίστε περιοδικά και εκδότες ανοικτής πρόσβασης)
- <http://www.doabooks.org/> Registry of open access monographs (εντοπίστε μονογραφίες και εκδότες ανοικτής πρόσβασης)

Η Ανοικτή Πρόσβαση και το ERC (I)

- Αποστολή του ERC είναι η υποστήριξη της αριστείας σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους
- Το ERC αναμένει ότι τα αποτελέσματα της έρευνας που χρηματοδοτεί θα δημοσιευθούν είτε με τη μορφή άρθρων σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά είτε ως μονογραφίες
- Το ERC θεωρεί ότι η παροχή ανοικτής πρόσβασης στο υλικό αυτό αποτελεί τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο διάχυσης των αποτελεσμάτων (τα οποία θα αποτελέσουν βάση για περαιτέρω έρευνα)

Η Ανοικτή Πρόσβαση και το ERC (II)

- Το ERC υποστηρίζει την ανοικτή πρόσβαση στις δημοσιεύσεις ως βασικό στοιχείο της αποστολής του
- Η σχετική υποχρέωση υπάρχει στο άρθρο **29.2 της Συμφωνίας Επιχορήγησης (Grant Agreement)**
- **Απαιτεί** την κατάθεση ηλ. αντιγράφου της δημοσίευσης (άρθρο, μονογραφία ή άλλου τύπου δημοσίευση) που χρηματοδοτείται (συνολικά ή μερικώς) από το ERC σε κατάλληλο αποθετήριο ταυτόχρονα με τη δημοσίευση
- Ανοικτή πρόσβαση πρέπει να δίνεται το ταχύτερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός 6 μηνών (12 για τις ΑΚΕ)
- **Ενθαρρύνει ενεργά** τη χρήση θεματικών αποθετηρίων για την κατάθεση των δημοσιεύσεων (και παρέχει προς το σκοπό αυτό κατάλογο κατάλληλων αποθετηρίων, πχ arXiv, Europe PubMed Central. Εφόσον δεν υπάρχει κατάλληλο, οι ερευνητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα ιδρυματικά ή άλλα όπως το Zenodo)
- **Υπενθυμίζει** ότι τα κόστη δημοσίευσης είναι επιλέξιμα (εφόσον πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του έργου)
- Ζητά από τους φορείς υποδοχής την κάλυψη του κόστους δημοσίευσης για τις δημοσιεύσεις που απορρέουν από έρευνα που χρηματοδοτήθηκε από το ERC μετά τη λήξη του έργου

Ανοικτή Πρόσβαση και Ερευνητικά Δεδομένα

- **Συνιστά** τη διατήρηση των σχετικών αρχείων προκειμένου να είναι δυνατή η κοινή χρήση των δεδομένων με άλλους ερευνητές, εφόσον δεν τίθενται ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων, εμπιστευτικότητας κτλ.
- **Ενθαρρύνει ενεργά** τους ερευνητές να ακολουθούν καλές πρακτικές διαχείρισης των δεδομένων τους και να δίνουν ανοικτή πρόσβαση σε αυτά με υπεύθυνο τρόπο

OpenAIRE2020

Open Access Infrastructure for Research in Europe towards 2020

- Υποστηρίζει την υποχρέωση στο πλαίσιο του Ορίζοντα 2020 για παροχή ΑΠ στις δημοσιεύσεις και τα δεδομένα (ως κεντρική υποδομή και υπηρεσία)
- Παρακολουθεί την εφαρμογή της ΑΠ για την Ευρ. Επιτροπή και άλλους εθνικούς χρηματοδότες έρευνας
- Παρέχει αποθετήριο για ερευνητές χωρίς πρόσβαση σε ιδρυματικό αποθετήριο www.zenodo.org
- Υποστηρίζει τους ερευνητές σε θέματα ΑΠ μέσω του δικτύου National Open Access Desks Network (NOADs)- **EKT είναι το NOAD για την Ελλάδα**
<http://www.openaire.eu/en/support/helpdesk>
- Υποστηρίζει την ΑΠ μέσω factsheets, webinars,.....

OpenAIRE2020

The screenshot shows the OpenAIRE website interface. At the top, there is a navigation bar with the OpenAIRE logo, social media icons, and links for 'BLOG', 'NEWSLETTER', 'SIGN IN | REGISTER', 'PARTICIPATE', 'SEARCH', 'MONITOR', 'SUPPORT', and 'OPEN ACCESS'. The main content area features two articles:

- Open Access in Horizon 2020**
Updated on 14 December 2016
Open access to scientific peer reviewed publications has been anchored as an underlying principle in the Horizon 2020 and is explained in the Regulation and the Rules of Participation as well as through the relevant provisions in the grant agreement (see Horizon 2020 Annotated Model Grant Agreement, 25 November 2016 with information about open access on the pages 221-228).
ARE YOU SUPPOSED TO DEPOSIT? > WHAT TO DEPOSIT > WHERE TO DEPOSIT > WHEN TO DEPOSIT > WHEN SHOULD OPEN ACCESS BE PROVIDED
[CONTINUE READING](#)
- Open access to research data: the Open Research Data Pilot**
Updated on 19 October 2015
A novelty in Horizon 2020 is the Open Research Data Pilot which aims to improve and maximise access to and re-use of research data generated by projects. It will be monitored with a view to developing the European Commission policy on open research data in future Framework Programmes.
ARE YOU SUPPOSED TO DEPOSIT? > WHAT TO DEPOSIT > WHERE TO DEPOSIT > WHEN TO DEPOSIT

On the right side, there is a sidebar menu titled 'Open Access' with the following categories:

- BACKGROUND**
 - Overview
 - Policies and Mandates
 - Open Access in FP7
 - Open Access in H2020**
 - OA for publications
 - OA for data
- IN PRACTICE**
 - EU Member States
- PROJECTS**
 - OpenAIRE-Connect
- PILOTS**
 - FP7 Post-Grant OA Pilot
 - Open Research Data Pilot

At the bottom right, there is a link for 'EC about Open Access'.

Η Ανοικτή Πρόσβαση στο ΕΚΤ

- Φιλοξενεί την πλατφόρμα Ηλεκτρονικών Εκδόσεων <http://epublishing.ekt.gr/>
- Παρέχει πρόσβαση σε επιστημονικό περιεχόμενο μέσω των υποδομών του www.didaktorika.gr; www.openarchives.gr; <http://helios-eie.ekt.gr/EIE/>)
- Υποστηρίζει την ανάπτυξη και υιοθέτηση πολιτικών ΑΠ από φορείς και χρηματοδότες έρευνας
- Διοργανώνει δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για θέματα ΑΠ (για ερευνητές, βιβλιοθήκες, ...)
- Παρέχει πληροφόρηση για θέματα ΑΠ μέσω της πλατφόρμας www.openaccess.gr
- Υποστηρίζει την ερευνητική κοινότητα για θέματα ΑΠ

Η ελληνική πύλη για την Ανοικτή Πρόσβαση

<http://www.openaccess.gr/el/oa-horizon2020>

Αρχείο Επεξεργασία Προβολή Ιστορικό Σελιδοδείκτες Εργαλεία Βοήθεια

Ορίζοντας 2020 | OpenAccess.gr

www.openaccess.gr/el/oa-horizon2020

Αναζήτηση

Ανοικτή Πρόσβαση γνώση για όλους

openaccess.gr

EKT ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

Τι είναι η ΑΠ | Η ΑΠ στην πράξη... | Στην Ελλάδα | Η ΑΠ στο EKT | Ορίζοντας 2020 | Νέα- Εκδηλώσεις

Ορίζοντας 2020

Ο **Ορίζοντας 2020**, το μεγαλύτερο ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την έρευνα και την καινοτομία, με πόρους άνω των 80 δισ. για την περίοδο 2014-2020, θέτει συγκεκριμένες υποχρεώσεις στους ερευνητές που χρηματοδοτεί αναφορικά με την παροχή Ανοικτής Πρόσβασης στις επιστημονικές δημοσιεύσεις και τα δεδομένα.

Οι απαιτήσεις του Ορίζοντα για την Ανοικτή Πρόσβαση στις δημοσιεύσεις

Στο πλαίσιο του Ορίζοντα οι ερευνητές είναι υποχρεωμένοι να δώσουν Ανοικτή Πρόσβαση στις έγκριτες επιστημονικές τους δημοσιεύσεις.

Η υποχρέωση (αναφέρεται στο **άρθρο 29.2** της Συμφωνίας Επιχορήγησης) και περιλαμβάνει δυο βήματα:

1. Την **κατάθεση μηχαναγνώσιμου ηλεκτρονικού αντίγραφου της δημοσίευσης (published version or final peer-reviewed manuscript)** σε **αποθετήριο**. Η κατάθεση γίνεται το συντομότερο δυνατό και το αργότερο κατά τη δημοσίευση
2. Την **παροχή Ανοικτής Πρόσβασης** (στη δημοσίευση)

Τα βήματα αυτά μπορεί να συμβούν ταυτόχρονα (ή όχι), ανάλογα με το αν έχει επιλεγεί η δημοσίευση σε περιοδικό Ανοικτής Πρόσβασης (χρυσός δρόμος) ή η αυτό-αρχειοθέτηση (πράσινος δρόμος) και στην τελευταία αυτή περίπτωση από την περίοδο εμπύργκου που θέτει ο εκδότης.

Στην περίπτωση της αυτό-αρχειοθέτησης η Ανοικτή Πρόσβαση πρέπει να δοθεί εντός έξι μηνών (12 στην περίπτωση των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών).

Τα **κόστη** που σχετίζονται με τη δημοσίευση σε περιοδικά Ανοικτής Πρόσβασης είναι **επιλέξιμα** κατά τη διάρκεια του έργου.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους συγγραφείς να διατηρήσουν τα πνευματικά δικαιώματα.

Οι απαιτήσεις του Ορίζοντα για την Ανοικτή Πρόσβαση στα επιστημονικά δεδομένα

Ο Ορίζοντας 2020 εισήγαγε **πilotική δράση** (σε επιλεγμένες θεματικές περιοχές) για την **Ανοικτή Πρόσβαση στα επιστημονικά δεδομένα** με στόχο την βελτίωση και ενίσχυση της πρόσβασης και της επανάληψης των επιστημονικών δεδομένων που παράγονται στο πλαίσιο των έργων που χρηματοδοτεί.

Η υποχρέωση (**άρθρο 29.3** της Συμφωνίας Επιχορήγησης) για όσους συμμετέχουν στην pilotική δράση αφορά δύο τύπους δεδομένων:

1. Τα **δεδομένα**, και τα μεταδεδομένα αυτών, που **χρησιμοποιούνται για την επαλήθευση των αποτελεσμάτων** που παρουσιάζονται στη δημοσίευση
2. **Μη επεξεργασμένα δεδομένα** που περιγράφονται στο σχέδιο διαχείρισης των δεδομένων

OpenAIRE/EKT webinars

OpenAIRE/EKT webinar on
“**Research Data
Management**”

Ομιλήτρια: Sarah Jones
(Digital Curation Centre)

Πότε: 22/03/17 @ 12.00

Περισσότερες πληροφορίες:

www.ekt.gr

mangelaki@ekt.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL
DOCUMENTATION
CENTRE

www.ekt.gr • www.openaccess.gr